

Amcan Llesiant 3

Dechrau'n Dda - Cefnogi a gwella cynnydd a chyrraedd y holl ddysgwyr

Canlyniadau Arholiadau yn Parhau i Wella

Mae perfformiad TGAU Sir Gaerfyrddin yn parhau i wella ac mae 58.5% o'n dysgwyr wedi cyflawni dangosydd cynhwysol Lefel 2 (o leiaf 5 TGAU gradd A * i C yn cynnwys iaith a mathemateg). Mae'r canlyniad hwn yn ein gosod yn ddiogel uwchlaw cyfartaledd Cymru o 53.8%.

Mae manylebau arholiadau diwygiedig ac ail-bwyslais cenedlaethol ar gynnydd a llesiant disgyblion yn golygu bod yn rhaid i ni fod yn ofalus wrth ystyried unrhyw gymariaethau â'r tueddiadau perfformiad o ddata blynyddoedd blaenorol.

Yn Sir Gaerfyrddin, rydym yn parhau i bwysleisio a chanolbwyntio ar y cynnydd mae ein dysgwyr yn ei gyflawni o'u man cychwyn unigol ac yn credu'n gryf mai dyma'r gwir fesur o lwyddiant.

Pam mae'n bwysig

- Rydym ni i gyd eisiau i'n plant a'n pobl ifanc gael y dechrau gorau posibl mewn bywyd drwy eu helpu i ennill y sgiliau a'r wybodaeth y mae arnynt eu hangen i fyw bywydau hapus, iach a bodlon.
- Rydym am wella canlyniadau i bobl o bob oedran drwy ddysgu gydol oes, i'w galluogi i ffynnu yn yr 21ain Ganrif ac ym myd gwaith.
- Mae ymchwil gan *Y Sefydliad Addysg* yn awgrymu bod mynychu cyn-ysgol dda ac ysgol gynradd dda yn gallu cael mwy o effaith ar gynnydd academiaidd plant na'u rhywedd neu eu cefndir teuluol (Taggart, 2015)
- Mae ein gwasanaeth wedi ymroi o hyd i'r egwyddorion a'r blaenoriaethau a amlinellir yn nogfen strategol ddiweddaraf Llywodraeth Cymru [Addysg yng Nghymru: Cenhadaeth ein Cenedl.](#)

Mesurau Llwyddiant

367.2 yw'r sgôr gyfartalog (y 9 canlyniad arholiad gorau) ar gyfer disgyblion blwyddyn 11

6^{ed} uchaf yng Nghymru
Ffynhonnell: StatsCymru

93.9% Presenoldeb
mewn Ysgolion Cynradd

93.5% Presenoldeb
mewn Ysgolion Uwchradd

Mae presenoldeb mewn Ysgolion Cynradd wedi aros yr un fath â'r flwyddyn flaenorol tra bo presenoldeb Uwchradd wedi gostwng ymhellach (Cynradd 93.9% ac Uwchradd 93.8%)
Ffynhonnell: StatsCymru

95%

yn fodlon ar
ysgol gynradd
eu plentyn

(Gwelliant ar ganran y flwyddyn flaenorol sef 84%)

89% yng Nghymru

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Egluro'r Canlyniadau

- Y sgôr gyfartalog yn seiliedig ar y **9 canlyniad arholiad gorau** ar gyfer disgyblion Blwyddyn 11 yn ystod 2019/20 (Blwyddyn Academaidd 2018/19) yw 367.2 lle roedd gan y merched sgôr gyfartalog o 378.5 a'r bechgyn 356.4. Mae hwn yn welliant ar y flwyddyn flaenorol ac yn llawer uwch na chyfartaledd Cymru o 354.4.
- Mae **presenoldeb yn Ysgolion Uwchradd** Sir Gaerfyrddin wedi gostwng ymhellach yn ystod 2019/20 (Blwyddyn Academaidd 2018/19) i 93.5%, ac mae presenoldeb mewn ysgolion cynradd wedi aros yr un peth â'r llynedd, ar 93.9%. Bydd ymgynghori cadarn gyda Llywodraethwyr, Penaethiaid, y Gwasanaeth Lles Addysg a phobl broffesiynol gysylltiedig er mwyn datblygu cynllun gweithredu i wella presenoldeb ysgol yn y dyfodol.
- Yn ôl [Arolwg Cenedlaethol Cymru 2019/20](#), roedd 95% o'r cyfranogwyr yn fodlon ag ysgol gynradd eu plentyn yn Sir Gaerfyrddin, mae hyn wedi cynyddu o'r flwyddyn flaenorol (84%) ac yn uwch na chyfartaledd Cymru. Gallai hyn fod yn anwadal yn dibynnu ar yr aelwydydd a holwyd yn ystod y flwyddyn.

Cynnydd a wnaed

- ⊙ Eto eleni mae disgyblion ysgolion uwchradd yn Sir Gaerfyrddin yn dathlu cyfraddau llwyddo TGAU sy'n uwch na'r cyfartaledd cenedlaethol. Mae bron i 71 y cant o ddisgyblion wedi ennill gradd C neu'n uwch, gyda 21.3 y cant yn ennill y graddau uchaf A*- A, y ddau yn uwch na'r cyfartaleddau ar gyfer Cymru. Mae safonau mewn Llenyddiaeth Saesneg a Saesneg Iaith yn parhau i wella ar draws y Sir, gyda 63.5 y cant a 80.5 y cant o'r ymgeiswyr yn ennill gradd C neu'n uwch. Mae disgyblion yn parhau i ddangos cynnydd cadarn yn eu sgiliau o ran y Gymraeg gyda 72 y cant o ymgeiswyr yn yr arholiad Cymraeg Iaith ac 88 y cant o'r ymgeiswyr yn yr arholiad Cymraeg Llenyddiaeth yn ennill gradd C neu'n uwch, sef tuedd ar i fyny sy'n mynd yn groes i'r duedd genedlaethol. Mae cyfraddau pasio mewn Bioleg, Cemeg, Ffiseg a Mathemateg hefyd wedi parhau i wella ac yn rhagori ar gyfartaleddau Cymru.

- ⊙ Mae Categori Ysgolion yn Genedlaethol yng Nghymru gan Lywodraeth Cymru yn gosod ysgolion mewn un o bedwar categori cymorth â chod lliw - gwyrdd, melyn, ambr a choch - i ddangos lefel y cymorth sydd ei angen arnynt.

Rhif o ysgolion Sir Gar sydd mewn pob Categori Cenedlaethol am ysgolion a'r newid o flwyddyn i flwyddyn.				
	Gwyrdd	Melyn	Ambr	Coch
2019	40 ↑	49 ↓	19 ↓	4 ↑
2018	35	54	21	2

- ⊙ Mae'r gwaith o gyflawni holl ymrwymadau Band A a B a nodwyd yn y Rhaglen Moderneiddio Addysg wedi parhau, gyda'r rhan fwyaf o brosiectau yn Rhaglen Band A wedi'u cwblhau. Mae cynlluniau pellach yn cael eu llunio ar gyfer gweddill y prosiectau. Mae'r prosiect Band B ar gyfer Pump-hewl wedi dechrau ac mae'r cynllun ar gyfer Ysgol Pen-bre hefyd wedi'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru. Mae'r ymrwymadau hyn yn golygu y bydd ein plant a'n pobl ifanc yn cael addysg o'r radd flaenaf mewn amgylcheddau diogel ac ysgogol.
- ⊙ Mae tîm Gwella Ysgolion Sir Gaerfyrddin yn parhau i roi pwyslais clir ar arweinyddiaeth ysgolion, gan weithio mewn ysgolion a lleoliadau i'w helpu i gyflawni eu nodau, cynnig arweiniad a sicrhau y dilyniar arferion gorau. Mae gwaith wedi mynd rhagddo'n effeithiol ar gefnogaeth a her blaenorol pob ysgol o ran darparu arweinyddiaeth mewn modd parhaus sy'n canolbwyntio ar ymweliadau cymorth; sicrhau prosesau hunanwerthuso cywir a thryloyw mewn ysgolion; darparu cyfleoedd arweinyddiaeth drwy gymryd rhan yn rhaglen datblygu arweinyddiaeth ERW; Seminarau Arweinyddiaeth gwybodus a datblygiadol i Benaethiaid enwebedig er mwyn rhannu rolau strategol yn ein pedwar Fforwm Strategol.
- ⊙ Cefnogodd y Bwrdd Gweithredol gynlluniau i newid iaith addysg mewn pum ysgol gynradd leol. O dan y cynigion, bydd dosbarthiadau cyfnod sylfaen ym mis Medi 2020 yn Ysgol y Ddwylan (Castellnewydd Emlyn), Ysgol Griffith Jones (Sanclêr), Ysgol Llangynnwr (Caerfyrddin) ac Ysgol Llys Hywel (Hendy-gwyn ar Daf) yn cael eu haddysgu yn y Gymraeg tan eu bod yn 7 oed, pan fydd y rhieni'n gallu penderfynu ym mha iaith y mae eu plentyn yn parhau i ddysgu. Bydd y plant sy'n dechrau yn Ysgol Rhys Prichard, Llanymddyfri, o fis Ionawr 2020 yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg hyd at ddiwedd blwyddyn 6, yn 11 oed. Ein bwriad yw symud yr ysgolion hyn ar hyd y continwmm iaith, yn unol â'n cynllun pum mlynedd a'n Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg. Ein nod fel sir yw gweld pob disgybl yn gwbl ddwyieithog ar ddiwedd cyfnod allweddol 2, ac yn hyderus wrth ddefnyddio'r iaith Gymraeg a Saesneg.
- ⊙ Rydym wedi parhau i wella addasrwydd ac adnoddau TGCh mewn ysgolion i sicrhau bod gan yr holl ysgolion a adeiladir o'r newydd y seilwaith a'r technolegau digidol diweddaraf i ddarparu addysg yn yr 21ain ganrif.
- ⊙ Rydym hefyd yn gweithio'n agos gyda Llywodraeth Cymru fel Awdurdod arweiniol, wrth lywio, dylanwadu a chynllunio ar gyfer y grant Addysg Ddigidol o £5 miliwn y byddwn yn ei dderbyn i Ysgolion Sir Gaerfyrddin dros y 3-4 blynedd nesaf.
- ⊙ Mae swyddogion wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â Phenathiaid a Chadeiryddion Llywodraethwyr mewn perthynas â'u diffygion cyllidebol. Cytunwyd ar gamau adfer a chaiff y rhain eu monitro gan swyddogion. Fodd bynnag, mae COVID-19 a chau ysgolion oherwydd y cyfyngiadau symud cenedlaethol wedi effeithio ar y cynnydd, ond mae ysgolion wedi sicrhau rhai arbedion effeithlonrwydd..

Ysgol yn Llanelli yn ennill gwobr bwysig am ei hansawdd

Bron i flwyddyn ar ôl ei hagor yn swyddogol, cafodd Ysgol Pen Rhos, sef ysgol gynradd a gostiodd £10.2 miliwn, ganmoliaeth fawr yng nghategori prosiect ysgol y flwyddyn yng ngwobrau mawreddog Adeiladau Addysg Cymru.

Agorodd yr ysgol yn swyddogol ym mis Mehefin 2018, ac mae'n cynnwys cyfleusterau megis meithrinfa dechrau'n deg, paneli haul ac ystafelloedd dosbarth â therasau ar gyfer gwersi awyr agored. Mae cae 3G hefyd ar gael ar gyfer defnydd yr ysgol a'r gymuned, yn ogystal â manau tirlunio caled a meddal.

Mae nodweddion megis gwaith brics a thoeau ar oleddf wedi'u cynnwys i adlewyrchu treftadaeth ddiwydiannol teras o dai cyfagos, ynghyd â nodweddion mwy cyfoes megis cladin pren a metel. Mae'r prosiect hefyd wedi bod o fudd i'r gymuned gan gynnwys hyfforddiant a chyflogaeth leol.

Fe'i hariannwyd drwy gyfrwng Rhaglen Moderneiddio Addysg Cyngor Sir Caerfyrddin a menter Ysgolion yr 21ain Ganrif gan Lywodraeth Cymru.

Cafodd y prosiect ei ddatblygu, ei weithredu a'i reoli gan Dîm Dylunio Eiddo mewnol Cyngor Sir Caerfyrddin, ar y cyd â HLM Architects. Adeiladwyd Ysgol Pen Rhos gan T Richard Jones (Betws) Cyf, ac mae ennill y wobwr am ansawdd dyluniad ac adeilad yr ysgol yn gydnabyddiaeth deilwng am ymdrech tîm eithriadol a oedd yn cynnwys y cyngor a'i bartneriaid, yn ogystal â staff a disgyblion.

Mae cynnwys nodweddion eco-gydnaws hefyd yn golygu y bydd yr ysgol yn gynaliadwy am flynyddoedd i ddod, ac mae'r ddarpariaeth dysgu yn yr awyr agored a manau tirlunio yn sicr o ysbrydoli disgyblion nawr ac yn y dyfodol.

Mae'r gwaith hwn wedi arwain at gyfleuster sy'n darparu amgylchedd dysgu o'r radd flaenaf, ac yn dathlu treftadaeth ddiwydiannol gyfoethog Llanelli. Mae Ysgol Pen Rhos ymysg llawer o brosiectau sydd wedi'u cwblhau neu eu cynllunio yn Sir Gaerfyrddin sy'n dangos pa mor ddifrifol yr ydym o ran ein hymrwymiad i ddarparu cyfleusterau o'r radd flaenaf i blant a chymunedau'r sir sy'n diwallu anghenion yr 21ain ganrif.

Y ffordd rydym yn gweithio

GOLWG SIR GÂR

Daeth pobl ifanc o Ysgolion Uwchradd Sir Gaerfyrddin ac Aelodau'r Bwrdd Gweithredol a'r Tîm Rheoli Corfforaethol at ei gilydd i drafod 12 mater sy'n allweddol i'n sir. Trafododd pob grŵp 2 fater e.e. yr iaith Gymraeg, addysg, hinsawdd, hamdden a diwylliant. Buont yn trafod ac yn cytuno ar argymhellion ar gyfer creu gwasanaethau mwy effeithiol ac effeithlon. Cafodd y bobl ifanc eu herio gan yr Aelodau o'r Bwrdd Gweithredol a'u cymheiriaid, a chawsom drafodaethau aeddfed iawn a gonest. Gwnaethpwyd cyfraniadau adeiladol, proffesiynol a chynhwysfawr gan bawb - dyma arweinwyr y dyfodol!

Yr Aelod o'r Bwrdd Gweithredol dros Addysg a Phlant
Y Cyngorydd Glynog Davies